

BIONE, per l'altra *ABANIONE), veg. l'article *avajó* del *DECat* I, 503, i el del *PVA+Gc* (s. v. *auajon*). En la forma primitiva *anabi* és com s'ha conservat el nom del *Vaccinium* en el dial. basc suletí. L'*avajó* enlloc no abunda tant com a les valls d'Aran, Boi i Aneu, i justament és *naions* (ANABIONES, amb efères), la forma pròpia de la V. d'Aneu, *DECat*, 504a17, *anaions* a la de Barravés, 505a27; cf. sobretot les nn. 3-7 en aquest article. Amb això, doncs, coincideixen del tot les mencions antigues *Anabi* que hem documentat de la nostra vall etc., i l'*Anabis* de Ptolemeu. La conclusió seria: VALLIS ANABI(S) 'la vall de l'avajó, de l'avajonera'.

B) D'altra banda no sembla que sigui menys necessari mantenir l'alineació amb el grup sufixal URDÍNABE-Ordino, KANÍLLABE-Canillo, ÀRABE-Areu, Arreu, BÚNNOBE-Bono (E. T. C., l. c.); i, més lluny, SAETĀBIS 'Xàtiva', que per la seva banda s'enllaça amb *SATABON (demostrat, en el seu article, com a ètomon del NL segarrenc *Sadaó*, avui escrit *Sedó*). Però en tots aquells s'ha demostrat clarament que el que hi ha és el sufix (o «postposició») basc *-be* 'sota de'; donada la unió o íntim parentiu del basc amb l'ibèric, poc ens pot apartar d'aquesta anàlisi bascoide el grup de SAETĀBIS/SATABON- per més que aquí ens tirem més cap al vessant ibèric. Llavors, si d'ANABI- hem de separar *-be* sufix, sembla esvair-se l'explicació a base del fitònim ANABI; i així la pista B) seria incompatible amb A).

És difícil triar renunciant a l'una o a l'altra.

El nom *Aneu* es repeteix en una altra part del Pirineu. El Port o Pas d'*Aneu* 1847 alt. (cf. Krüger, *Die HochPyr. A*, vol. I, 37), que des de la vall aragonesa de Sallent condueix al Bearn, per la d'Ossau. Per la banda bearnesa és nom ben documentat des d'antic: *Aneu*, com a port en doc. de l'a. 1356 *Cart. d'Ossau* (p. 92); «carte deus terminis de *Aneu*, port generau; et deu port de Brosset, qui es port de Laruntz proprii», i «lo port aperat *Aneu*, qui es comun —de tote— la bal de Ossau», a. 1440 (*Cart. B. d'Ossau*, 227.42, 228.3). P-Raymond (*Dict. Top. BPyr.*, s. v.) dóna *Aneu* com a «montagne» del te. de Laruns [el més alt de la vall d'Ossau], precisant també que ja s'esmenta l'a. 1355, i afegint una grafia «*Anéu*» [sic] de 1675.³ I també en tenim documentació pel costat aragonès.⁴ Car en el *Cart. de Fanlo*, un doc. d'entre 1035 i 1070 diu «vinea circa illa via de *Anabi* (54.6)», on no es pot tractar de la vall d'*Aneu* que n'és molt més lluny, però Fanlo només és uns 30 k. ESE. de Sallent i del que se'ns parla aquí és només d'una via que hi condueix. Un altre doc. també aragonès, de 1230, esmenta un «Adam de *Annava* et Petrus de Sanctis Massis» (*Esp. Sagr.* XLVIII, 215), dels quals només sabem que eren «vicini de Barbastro» (és fàcil desestimar el detall *-a* en lloc de *-e*), però tanmateix resta probable que sigui un home de Sallent establert a Barbastre; no d'un de la vall d'Àeu (en nació i bisbat diferent, i més llunyà).

Ara bé aquí sorgeix un altre argument valuós. Immediat al NNE. de Sallent de G. hi ha un altre pic i gran circ lacustre: el d'*Anayet* —oït així per mi mateix, l'any 1966, a Sallent: anotant que és al peu del

trifini entre Tena, Canfranc i França (*DECat* I, 504a 40). Ha de ser doncs al peu mateix del Port d'*Aneu*. I aquí l'etimologia fitonímica salta a la vista: *ANABIETUM 'matissar d'avajoneres', colle. de ANABI.

Així, aquest -ĒTUM, sufix típic dels colle. de noms de planta, constitueix un fortíssim reforç de la pista A). Com que tanmateix també dol abandonar la pista B) tan ben travada, amb una coherent sèrie d'etimologies toponomàstiques, rumio si podria haver-hi menys incompatibilitat que no hem dit. ¿Atracció d'*Anabe* 'avajonera' a l'òrbita dels noms en -BE compostos? Però hi ha una solució ben probable, car ens la dóna la visió concreta d'aquells paisatges: el *Vaccinium* brota només en els vessants i boscos de l'altura; i els dos *Aneu* són valls. Doncs la idea degué ser: 'sota els bosquets d'avajons': *ÁNABE-BE reduït a ÁNABE- per una haplogia que una estructura així tornava inevitable.

Crida, encara, l'atenció la gran semblança amb dos vells NLL del NE. del Princ., l'estudi detingut dels quals reservem per tractar-ne a la lletra corresponent. *Bascàneu*, grossa vall o afrau a damunt d'Orís (entre la punta NE. del Lluçanès i la punta NO. d'Osona), que vaig oïr per primer cop en les enq. de 1954: pron. *baskánəy*, i per d'altres *baskánu*, però la fonètica històrica catalana ens imposa veure-hi *Bascàneu* (o *Bescàneu*) com a forma bàsica. Per aquells topants, si hi ha avejons pocs poden ser, però sí que em consta que hi ha gerderes i maduixetes boscanes (jo mateix n'he collides en aquells boscos). Doncs, potser, aquí tindríem una combinació amb el basc BASO 'maleses emboscades': BASO-KO-ÁNABE 'gerdonar de la boscúria': formació paral·lela a *Carcolze* KARRI-KÓ-BIDE (E. T. C. II, 204, n. 14, i I, 86, 142).

Bascàneu sembla inseparable de *Bescanó*, poble del Gironès occidental; per la seva banda, ¿hi hauria, en aquest, un BASO-KO-ANON, amb un element -ANON sufixal? Però com que amb aquest s'enllacen *Bàscara* (al NNE. de Bescanó), i així anem de retomb cap a *Bescaran*, cal reconèixer que gradualment devem haver passat a altres òrbites; cal ajornar del tot l'estudi de *Bescanó* junt amb el d'aquests altres noms.

¹ En l'anàlisi del passatge de Polibi només ens restava escrupol de no poder identificar els *Airenosi*. Potser fóra excessiu llançar-se a suggerir que en aquest nom hi hagi una corrupció d'*Aneuosi*, derivat d'*Aneu*. Però ¿ho seria menys declarar-ho impossible? Tractant-se de textos on comptem amb còpies i no pas autògrafs, una *n* s'assembla a *u*, i *ir* s'assembla a *n*; el sufix *-osi* reapareix en els *Andosini*, en el nom dels quals reemplaça el comuníssim sufix *-orr-*; i en aquell article ja hem consignat *Andose* (CIL XII), *Andosa*, *Andosilla* i *Anduzte*.

² Hi ha certament un parònim cèltic ANAVA (que hom sol identificar amb el ky. *anau* «harmonia, poësis»): els noms propis, però, que hom hi ha relligat són quasi tots a Renània i zones immediates, algun a Escòcia (Holder III, 605.49, i Weisgerber, *Rhenania Germ.-Celtica*, 136, 141 n. 170 i 216 n. 8). Però tant el significat com aquesta -A, i així mateix la geo-